

Értékelés az interaktív tanórán

Az interaktív tanóra elsősorban új lehetőségeket jelent mindkét oldal számára. Ebből következően az újdonságok megjelennek az értékelésben is. Mielőtt valakiben kétség merülne fel az általa korábban alkalmazott értékelési technikák használatáról megnyugtadjuk, nem szükséges azokat feladnia, de megkönnyítheti saját munkáját ezekkel az eszközökkel, továbbá szélesítheti a skálát az itt megismert újdonságokkal. Jelen írásunkban a vezeték nélküli válaszadó rendszerek használatára koncentrálunk. Megjegyezzük, hogy az interaktív tábla nem szükséges feltétele a rendszerek használatának, de megfelelő választás esetén jól kiegészítik egymást.

A válaszadó rendszerek legnagyobb előnye, hogy részletes, utólag is jól elemezhető információt adnak a válaszolók tudásáról. Egy feszített óra közben - segédeszközök nélkül - nem feltétlen sikerül minden részletet (főként nem személyre szólóan) rögzítenünk, hogy majd egy későbbi (nyugodt) időpontban elemezhessük a helyzetet.

A segédeszköz többféle lehet, itt alapvetően a funkciókat mutatjuk be, de hangsúlyozzuk, hogy nem minden interaktív táblához kapcsolódik ilyen eszköz, sőt nem minden táblaszoftverrel működik együtt ilyen eszköz. Az együttműködés akkor lehet lényeges, amikor az óra menetébe illesztetten, a vázlatunk bizonyos pontjain megjelenített kérdésekre várunk választ, hogy azokat a későbbiekben értékelhessük.

Ne feledkezzünk meg arról sem, hogy ezen eszközök a társak számára - a válaszadás pillanatában - nem teszik láthatóvá az egyén válaszait, így az egymás befolyásából származó mérési hiba mértéke jelentősen csökkenthető. Ennek következtében azon tanulók hiányos ismereteire is fény derülhet, akik más körülmények között kellően gyors reflexszel tudják lekövetni a társaik cselekedeteit.

Azokban a tantermekben (például nyelvi laborok), amelyekben a rendszer már eleve tartalmaz ilyen funkciókkal bíró szoftvert, vélhetően csak a szoftverek kibocsátási időpontjából következő újdonságok jelennek meg, tehát elképzelhető, hogy kifizetődőbb a frissítés beszerzése egy teljesen új szoftvernél.

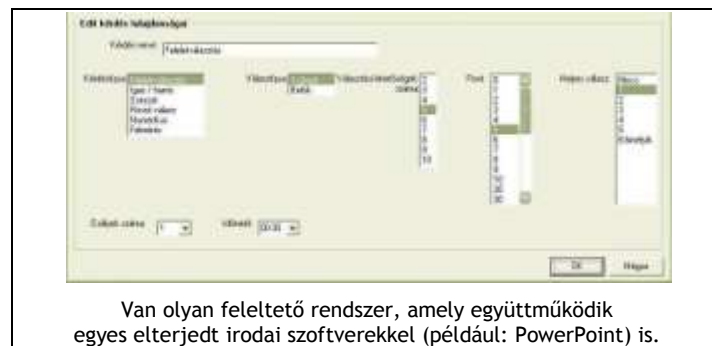
A válaszadó rendszer alkalmazási lehetőségei

Válaszó rendszer alatt olyan - adatgyűjtési folyamatot megvalósító - rendszert értünk, amely lehetővé teszi akár a válaszadók személyének válaszaikkal történő összekapcsolását is. A rendszerek szoftvere rendszerint négy részre bontható, hogy az ellátandó feladat mindegyike jól elkülöníthetően hivatkozható legyen.

- A felhasználók neveit és csoportjait (osztályok) tartalmazó részben kerül sor a válaszadók és az általuk használt jeladók közötti kapcsolat meghatározására. Gyakorlott felhasználók a jeladókat is ellátják valamilyen jól látható azonosítóval, hogy ezen beállításokat elegendő legyen egyszer elvégezni egy-egy csoportnál. Ezt követően csak arra kell figyelni, hogy ugyanazon jeladót minden esetben azonos személy használja, ha szeretnénk a válaszköznél a válaszadót is azonosítani. Amennyiben nem szeretnénk a válaszadókat azonosítani, erre is van lehetőségünk.

- A kérdéseinket, feladatainkat is külön részben (leckék) készíthetjük el, illetve - bizonyos előfeltételek teljesülése esetén - vehetjük át más programokból.
- A harmadik rész (tevékenységek) kapcsolja össze a megválaszolandó kérdéseket és az osztályokat.
- A negyedik rész (naplók) az értékelésre ad lehetőséget. Itt kerül sor a válaszok megjelenítésére, összegzésére, sőt akár kategorizálás („osztályozás”) is történhet. Ehhez természetesen azonosított felhasználók válaszait kell megkapnunk.

Az egyes részekben tárolt adatok már erősen függenek a tényleges eszköztől, de mindegyik esetben biztosítani tudják a válaszadók azonosítását is. Azon rendszerek, amelyek infravörös és rádiófrekvenciás megoldásokat is kínálnak, megkövetelik a felhasználói csoportok ennek megfelelő jelölését is. Erre azért van szükség, mert a rádiófrekvenciás rendszerek képesek az adó és a vevő közötti kétirányú kommunikációra, amely az infravörös megoldásoknál nem áll rendelkezésre.

Ha a gépünkön e szoftver telepítését megelőzően telepítettük az együttműködésre kész szoftvert, akkor a kapcsolat automatikusan jön létre. Az automatizmus indítása ugyan minimális segítségre szorul, de csupán azért, hogy csak abban az esetben kerüljön sor a telepítésre, ha azt valóban akarjuk mi is.

Van olyan rendszer, amelyben a válaszadás folyamatát meg nem szakítva lehet újabb kérdést beszúrni, hogy egy korábban feltűnően rosszul megválaszolt területre új megközelítést alkalmazhassunk. kiegészíthessük a korábban feltett kérdéssort.

Van olyan rendszer, amelyben a kérdések megválaszolása időzíthető, továbbá egyénenként változó sebességgel is történhet a válaszok elküldése.

Van olyan rendszer, amelynek válaszadója akár három különböző „házi feladatot” is képes megjegyezni, majd a fogadó állomásnak átadni, amikor ismét létrejön a kapcsolat. Ilyenkor a kérdések száma ugyan korlátozott (mondjuk 30), de a szolgáltatás ettől még roppant jól működtethető. E rendszer abból a feltételezésből indul ki, hogy a válaszadó eszköz a tanuló kizárólagos használatában (tulajdonában) van, azaz az azonosítás nem ütközik olyan akadályokba, mint az egy eszközt többen használók esetén.

A feleltető rendszerek adta lehetőségek különbözőek lehetnek, de mindegyik esetében sok múlik az összeállított kérdések, feladatok minőségén. Nemi gyakorlást követően - felhasználva a pedagógusi tapasztalatokat - akár arra is képesek lehetünk, hogy a számonkérésük alaposabb, részletekbe menőbb, de időben kevesebbet igénylő legyen.

Gondoljunk bele abba is, hogy mennyiben más lehet egy-egy kérdésre kapott válasz pusztán attól, hogy nem a nyilvánosság kontrollja mellett kell megtenni! Amennyiben a méréselméletben, a kérdéssorok összeállításában is képezzük magunkat, ezek az eszközök támogatják az apró részletekig lemenő elemzéseket is, tehát sokkal pontosabb képet kaphatunk a kérdezettek tudásáról is.

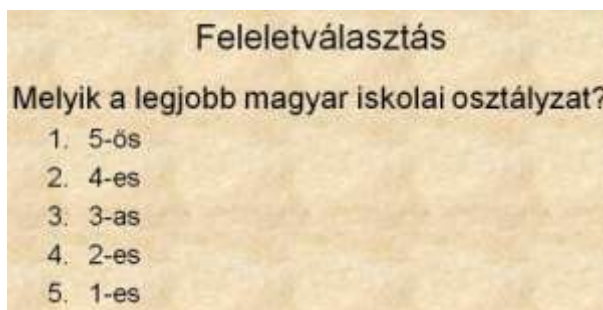
Feladattípusok és paraméterezési lehetőségeik

A feleltető rendszerekről sokan él az a tévképzet, hogy egysíkú számonkérési, ellenőrzési lehetőséget biztosítanak csupán. Természetesen sok függ a tesztsor összeállításától, de a rendszerek egyre nagyobb része ad lehetőséget többféle feladattípus alkalmazására.

Még mindig sokan él valamiféle ellenszenv a „tesztekkel” szemben, bár ma már egyre többen tisztában vannak avval, hogy napjainkban a - klasszikusnak tekintett - feleletválasztós megoldásokat alaposan meghaladó lehetőségek állnak a rendelkezésünkre. Nézzünk néhány tesztípust mindezek alátámasztására:

- **Többszörös választás**

- Ez a feladattípus a tesztkérdés mellett megad néhány válaszlehetőséget is, amelyek közül egy (vagy több) választ ad a kérdésre. A válaszadónak ki kell választania a kérdésre helyes választ adó(ka)t.

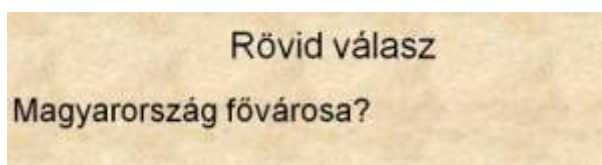
- **Eldöntendő kérdés**

- A kérdésben szereplő állítás igazságtartalmát kell megítélnie a válaszadónak.

- **Rövid válasz**

- A kérdésre szabadon kell megadni a választ. A válasz hossza és a bevihető karakterek választéka sokszor korlátozott.

- Számszerű válasz

- Az alkalmazott rendszertől függően lehet megadni természetes, negatív, illetve (tizedes) törtszámokat is a válaszban. Előfordulhat az is, hogy intervallumot adhatunk meg az elfogadható válaszok számára.

Számszerű válasz

Adja meg az alábbi kifejezés számértékét!

$$\frac{5}{3} + \frac{12}{9} + 1$$

- Sorba rendezés

- A felsorolt lehetőségek helyes sorrendjét kell megadni.

Sorbarendezés

Rendezze névsorba az alábbi szavakat!

- a) Aladár
- b) Béla
- c) Cecília
- d) Dániel
- e) Elemér

- Felmérés

- Itt nincs helyes válasz, hiszen éppen az a célunk, hogy a felsorolt kategóriák támogatottságát mérjük fel. Ez a tesztípus jól használható szavazások gyors és anonim lebonyolítására is.

Felmérés

Melyik süteményt szereti legjobban?

- a) Túrós rétes
- b) Albán krémes
- c) Képviselőfánk
- d) Püspökkenyér
- e) Dobostorta